

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer
Vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó társ:
Skribanek Géza

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Nyilttér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

A megváltó eszme.

Irta: dr. Vázsonyi Vilmos.

A szeretet és az emberi egyenlőség megváltójának születése napját ünnepli a keresztény világ és rövid időre elfelejteni igyekszik, hogy még most sem diadalmaszkodott a szeretet, még most sem jött el az egyenlőség korszaka. Az egyik megváltó ige hódító hatalommal terjedt el a föld minden tájain. Ezer és ezer büszke templom hirdeti dicséretét és milliók vallják: *Egy az isten!* De a másik még szenved, vérez a keresztén, még nem tudott győzni a megváltó ige: *Egy az ember!* Egy az ember, egyenlő joga van a hatalomra, egyenlő a boldogságra!

Nem tudott győzni, sőt mintha távolodnék a diadaltól. A reakció izmosodott meg **Belgiumban, Austriában, Németországban.** Egykoron erős szabadelvű pártok vánszorognak és sorvadnak. És bukásukban nincs meg a vértanúság magasztossága. Nem halál ez hanem krach. Ez a kifejezés méltó a szabadelvűség elfajzott alakjához, a financier-szabadelvűséghez. Nincsen meg benne a halál fenéke, megható komolysága, fájdalom és mégis felemelő hatása. Csufos, komikus és bosszantó krach. Nincs hősökkel dolgunk,

akik elszántan állnak a bástyákon, és megvetik a halált. Ezek a spekuláció hajótöröttjei, akik sápadtan, reszketve és sirdogálva nézik az árfolyamok rettenetes hanyatlását.

A klerikalizmus és szocializmus között a szabadelvűség szétmorzsolódik. A nyugodt és rendszeres haladás lehetősége immár kivan zárva. A tulzások és szertelenségek mérkőznek egymással. A klerus érdekeit védő osztályállam hivei küzdenek a nyers munka érdekeit istápoló osztályállam harczosaival. Az igazságos jogállam hivei nincsenek sehol. A szabadelvűség a jogállam és társadalmi szabadság pártjából a spekulánsok és önző nyárspolgárok pártjává fajult el. Önzésével, ridegségével, makacsságával és kapzsiságával elérulta a reá bizott ügyet. Igy növelte nagyra a klerikalizmust és szocializmust. Elkeseredett hivei megosztottak a tulvilági üdv és a földi paradicsom táborai közt.

Szörnyű helyzet, ahol csak forradalmi pártok harczolnak egymással. Allandóan lángban ég a nemzet és tettét nem az ész, hanem a delirium sugalja. Nem tiszta békekötés követi a harez eldöntését, hanem elkeseredett öldöklés. Az állam és a társadalom egész berendezésének kell itt meg-

változni, akármelyik küzdő fél is aratja a diadalt. Köztük nem lehet béke, nem állhat alku. Itt két világ mérkőzik egymással. Az egyiknek darabokra kell törnie, hogy a másik felépülhessen.

A szabadelvű kraech sápadt alakjai nem hivatkozhatnak arra, hogy ime fölfordul a rend és megbomlik az egyensúly, mihelyt a szabadelvűség letünik a szereplés teréről. Nagy igazság ez, de csak annál nagyobb az ő bűnük. Mert ádáz ellenségeinek rohamát kiállotta volna a szabaelvűség, ha erkölcsileg el nem romlik. „Tiszteled atyádat és anyádat, hogy hosszú életü légy e földön”: az irányoknak is szól a tiz parancsolat szava. A szadelvűség a szabadságból és igazságból született és nyomorultul elpusztul, ha szülőt megtagadja.

Igy járt Belgiumban, Németországban, Austriában. Az igazságos jogállamból a jómódu polgárság osztályállamát akarta csinálni. Legyőzött ellenségeinek előbb kigunyolt ezifraságait magára rakta és előkelően hivalkodott azokkal. És akik azelőtt csak az ököl durva jogán uralkodtak rajta, azokat most elismerte urnak szokásai, erkölcsi és becsülete fölött. A kiknek előbb csak leigázott alattvalója volt, azoknak most majmául szegődött.

T Á R C Z A.

Werne bucsu dala.

— A sákkingeni trombitásból. —

Y. V. Scheffel.

*Rosszul van az, az életben beosztva,
Hogy tövis nélkül rózsza nem terem,
Epedjen bár forrón szívünk világa,
A vége mindig elválás leszén.
Szemedbe néztem egykor andalogva,
Az üdv mosolygott abból s szerelem:
Isten veled! Oh, milyen szép lett volna,
Isten veled! így volt az írva fenn.*

*Volt nékem is elég tövisben részem,
Vándor vagyok, kit élte hányt-vetett,
Sok vész után békét, nyugalmat véltem,
Midőn a sors tehozád vezetett.
Feledni vágytam szerető karodba',
Odattam volna érte életem:
Isten veled! Oh, milyen szép lett volna,
Isten veled! így volt az írva fenn.*

*Süvölt a szél, felhő borong az égen,
A táj felett eső száguld tovább;*

Ép ily idő kell búcsúzásra nékem:

Sötét jövőmmel ez hűn összevág.

De forduljon bár sorsom jóra, rosra,

Megörzi lányka képedet szívem:

Isten veled! Oh, milyen szép lett volna,

Isten veled! így volt az írva fenn.

Skribanek Géza.

A karácsonyfa eredete.

A régi rómaiak tudvalevőleg nagyban megünnepelték a Saturnáliakat ama boldog idők emlékére, midőn még Saturnus uralkodása alatt szabadság, egyenlőség volt az emberek között minden tekintetben. Ezen ünnepek december végén, 19-dike táján tartattak meg, először 3 napig, később 5 és végre 7 napig folytak az ünnepek, s jelentékeny volt az ünnepség urra és szolgára nézve egyaránt.

Szokás volt ez ünnepek alkalmával a kölesönös megajándékozás, innen erednek a karácsonyi ünnepek.

A kereszténység a pogány Saturnáliák helyett karácsonyi ünnepeket ül.

Az első karácsonyi ünnepet a 2. szá-

zadban Antióchiában tartották meg. A 4-ik században a keleti tartományok templomaiban már általános volt a karácsony ünneplése, míg a nyugati tartományokban csak egy év századdal később vált azzá.

A 13-ik században egy második ünnep napot csatoltak hozzá és a mainzi zsinaton egy 3-ik és 4-iket. Csak a mult században tiltották be először a 4-ik, azután a 3. nap megtartását, különösen Ausztria és Magyarországon Mária Terézia uralkodása alatt 1773-ban.

A római kath. egyház ünnepének fő-része az ugynevezett éjféli mise.

Az oltárokat e napon virágokkal, örökzölddel és fenyő ágakkal ékesítették, ezért lassankint a házakban is állítottak fel fenyőfát.

A gyermekek megajándékozása a katholikusoknál nem csak karácsonykor szokás, hanem december 6-án Miklós napján is történik, midőn a szent Miklós bácsi szolgájával, a Krampussal, vagy mint másképen nevezik Ruprechtel körutat tesz és a jó gyermekeket megajándékozza.

Isten szabad ege alatt született, de most irtózni kezdett az utozaporától, a szabad szellőtől, a néptől. Kitért rajta a parvenü nagyzási hóbortja. Udvarképes és szalónképes akart lenni. És e mellett kitünően értette a maga hasznának biztosítását. Szabad üzlet és szabad kéz: ez lett alatta a szabadságból.

A nemzeti talajban gyökerezett, elébb is daczolhatott a viharokkal. De üvegházi növény akart lenni, mert ez előkelőbb, legyőzött ellenségeinek barátságát kereste, holott azok soha sem szüntek meg őt gyűlölni és elrugta magától barátait. És ellenségei kihasználták elhagyatottságát, — meggyűlöltették a néppel, meghanták és legyőzték. Most kellett volna a nép, melytől elébb finyasán félrevonult. Most kellett volna a széles háta, a kérgestenyerek, de a népből kiveszett a hit, a bizalom. Nem bizott többé a szabadelvűségben, hanem kétségbe esésében a múlt és a jövő prédikátorait követte, ment a reakció vagy a szocialismus zászlaja után. A magukra maradt udvarképes és szalónképes szabadelvűek pedig elillantak a csatától. Kiűtött a krach, nincs többé üzlet; mit keressen hát az okos ember a piacon? Így esett meg a gyáva futás Belgiumban, így adta fel a financier-szabadelvűség Bécs városát.

De a reakció elvakult hívei még nem látják be a helyzet veszedelmességét. Még mindig lehetségesnek tartják a restaurációt és bár ostobák, mint a középkor sötétsége, úgy vélik, hogy rászédhetik, vagy e közül használhatják föl a szocializmust. A segítség tehát csak a szabadelvűségtől jöhet. Az irányok elfajzását a reformáció szokta követni. Ez a korszak a szabadelvűség fejlődésében már derengeni kezd. A

belga radikalizmus, a német Freisinn, az ujjáalakult osztrák haladó párt, mind az új korszak közeledtét hirdeti. A krach szálmal alakjai mellett feltűnnek a bátrak, a kitartók, akik egyenes lélekkel vissza akarják hozni, amit az árulás elveszített. Kezdi a reformáció. A szabadelvűség újra keresi a népet, a szabadságot, az igazságot. A forradalmi klerikalizmus és szocializmus öldöklő harcától megakarja menteni az emberiséget, ezért az elhagyatott népet keblére öleli. Udvari és szalónpártból újra a nép pártja akar leülni. Nem marad többé kalitkában a szabadság büszke madara; a szabad levegőn megnőnek megnyesett szárnyai és újra büszkén emelkedik a magasba, s hirdetni fogja a megváltó eszmének azt a másik igéjét: *Egy az ember.*

Előfizetési felhívás.

Egy éve múlt már, hogy lapunk megindult azon czélből, hogy a sajtóval Bares és a vidék érdekeit előmozdítsuk. Hogy mily üdvös, hasznos eszköz a sajtó a nagy, közérdekű dolgok elintézése körül, azt tán nem is kell mondanunk. Baresnak még sokra van szüksége, hogy a természeti fekvése által megkövetelt tekintélyes várossá nőhesse ki magát s e czél elérésében legjobb segéd eszköze a sajtó.

Egy éve múlt már, hogy lapunkkal szolgáljuk Bares és a vidék érdekeit s ez idő alatt Bares a közigazgatási járás megadásával egy lépéssel közelébb jutott fejlődéséhez, mely előmenetelben nekünk is van egy parányi részünk.

Most, egy új évfolyam küszöbén, teljes bizalommal fordulunk első sorban is Bares neme-

sen gondolkodó közönségéhez, kérve őket adják meg nekünk támogatásukkal azt a lehetőséget, hogy lapunkkal továbbra is szolgálhassuk Bares és a vidék érdekeit.

Mi viszont igérjük, hogy teljes irodalmi színvonalon álló, hivatását jól felfogó lapot adunk a közönség kezébe.

Lapunk eddig a kezdet nehézségeivel küzdött, de nem esügdettünk, bátorított bennünket az a tudat: ha jól dolgoztunk, majd nem késik a melegebb pártfogás sem.

Bares nemes közönsége! Baresnak sajtója van, tartsák meg azt továbbra is, s ez csak dicsőségükre és hasznukra válik!

teljes tisztelettel:

a „**BARCS ÉS VIDÉKE**“

Szerkesztősége
és Kiadóhivatala.

A lap előfizetési ára:

Egészévre 4 frt
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

H i r e k.

Boldog ünnepeket kívánunk kedves olvasóinknak és munkatársainknak!

— **A barcsi olvasókör** decz. 26-án d. u. 2 órakor a kör helyiségében közgyűlést tart. Este tombola. Beléptidij 20 kr., vendégek szívesen láttatnak.

— **Meghívó.** A karácsonyi ünnepek alkalmával a baresi róm. kath. iskola első osztályu tantermében a szegény sorsu iskolásgyermek felsegélyezésére folyó december hó 25-én karácsonykor, Schleining Károly tanító rendezése alatt vallásos jellegű karácsonyi ünnepély tartatik, mely alkalommal a betanított növendékek előadják Hérics Márton „*Bellehemi pásztorjáték*“ című 2 felvonásos bibliai történetét.

Vannak a katolikus vallás oktatói között, kik azon a nézetten vannak, hogy karácsonykor nem kell a gyermekeknek semmit ajándékozni, mert mint mondják ne a karácsonyfa, aranyozott dió és más nyalánság, hanem a szeretet fűzze a gyermekek szívét a Megváltóhoz.

Azonban a gyermekek ünnepe a karácsonyfa alatt mind inkább tért hódított magának s a reformáció idejében maga dr. Luther Márton minden évben megünnepelte azt számos tagu családja körében.

Egyik legszebb levelében, mit 4 éves, János nevű fiához írt Koburgból 1530-ban megragadó szépen írja le a karácsonyt.

Hát lehet e szebbet, kedvesebbet képzelni egy szépen díszített, fényesen kivilágított karácsony fánál, melyet dobogó szívvel, ragyogó arccal állnak körül az apró gyermekek, örvendezve az ajándékoknak, és örömmel tisztesen megörvendeztetve a boldog szülőket.

Matild.

A bankár leánya.

Messze vidéken nem volt oly népszerű ember mint Náthán gazda, kit a föld egyszerű népe ily néven hívott, vagy családí néven Jajteles. Népszerűségének varázsa pedig abban rejlett, hogy üzlet körét nem kötötte határokhoz, hanem megvett mindent ami eladó volt, s eladott mindent, amit csak megvettek tőle. Sőt még áldották is jó szíveért, mert az ő ajtaján nem jött ki egyetlen megszorult gazda sem, akin ne segített volna. Pedig mily gyakran megtörténik az faluhelyen, hogy a legjobb gazda is, kinek földjein gulyák és mének legelnek, megszorul pénz dolgában, midőn például az asszonynak vagy a leányoknak selyem kendők és ruhameük kellenek, jószágát azonban a félvilágért sem esonkítaná meg.

Ilyenkor valóságos szerencse Nathán gazda, ki oly szívesen adja a pénzt, hogy szinte hálálkodnak érte, sőt ki is jelenti, hogy a pénz visszafizetésével nem kell sielni, megelégszik ő azzal a kis irással, s majd aratáskor, gyapju nyiráskor vagy

szüretkor adnak bele egy kis buzát, gyapjut vagy bort.

Igy történik meg azután, hogy bár Náthán gazda ősi neve nem diszeleg a virilisták névjegyzékében, a határban mégis neki aratnak, a szelid állatkák gyapju bundájukat neki kénytelenek átengedni s a szőlőhegyeken a hamvas gerezdeknek csak mosolygása marad meg gazdájuknak, mert a mézédés nedüre már Náthán gazda öblös hordói várakoznak.

Náthán gazda azonban nem gyűjtötte halomra terméseit, hanem menten pénztette, hogy a hozzá forduló megszorultakon mindenkor segíthessen, de különösen kedveléssel gyűjtögette azokat a kis irásokat, a miknek közönséges neve — váltó.

Mínt hogy pedig adósa soha sem fizettek készpénzzel, hanem alkalomszerűen hol egy, hol más terménnyel, ezek a váltók szépen nála maradtak, s gyűltek halomra. Egyszer már maga Náthán gazda is megtalálta, hogy ha ő teljesen leszámolna adósaival, bizony majdnem az egész határ az övé lenne, ily nagy vagyonnal pedig nem érdemes egy félre eső helyen ver-

Az előadás kezdete este 7 órakor. A belépő-díjak fizetése a műpártoló közönség szíves belátására bízatik.

— **A „barcstelepi olvasó és társaskör“** 1897. évi január hó 6-án d. u. 2 órakor a saját helyiségében rendes közgyűlést tart. Targysor: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgálók jelentése. 3. A választmány és számvizsgálók választása. 4. Egyéb indítványok.

— **Előléptetés.** Mint budapesti tudósítónk írja, Harsányi Dezső, a ki pályáját a hajózás terén Barason, a „Drávahajózási társaság“-nál kezdte meg és innét a győri, majd a „M. folyam és tengeri hajózás“ létesítése alkalmával föl került Budapestre főellenőri minőségben. Harsányinak fött kifejtett vasszorgalommal párosult munkássága gyors kariért biztított, a mennyiben karácsonyi meglepetésül felügyelőnek lőn előléptetve. Reméljük, hogy ez nem a végső pont, mely felé említett jeles képességei viszik.

— **Csodadoktor.** A hiszékeny és tudatlan népséget most egy új, népnyelven „jvas“-nak nevezett csaló zsákmányolja ki. Mert hát a jvas mesterség igen kényelmes „penzio“, a népek butítására számító elaggott egyéneknek. A kvalifikáció hozzá nem sok: egy kis okusz-pokusz, egy kis füvecske, füstölő és jó nagy adag szemtelenség. E tekintetben a kislaludi csodadoktor fölülmulja összes, mindkét nembeli kollegáit, minthogy a javasok rég tultették már magukat a nembeli különbségen, sőt a nőnem határozottan számbeli tulsúlyban van. A kislaludi csodadoktor minden hozzá forduló előzetesen képzett orvos által gyógykezelésére azt vallja, hogy az orvos gyógyszerivel a beteget csak megmérgezi és szavainak hitelképességére hivatkozik az ő állítólagos 80 éves korára és nagy tudományára, mely miatt ő mint volt orvos, messze tulszárnyalja a világ összes tudósait, de még tulajdon kollegáit sem respektálja, nevezetesen a totok-ujfalusi Vracillát, a szőrényi, szigetvári, Erzsébetpusztai és legujabban a világtalan czabonai koldust.

gödnie. Családi konferenciát tartott tehát élete hü párjával, melynek következménye lett azon erős elhatározás, hogy a család jövőjének érdekében is, fel fognak menni a fővárosba, mert a tiz éves Kóbinak ügyvédnek kell lennie, s a hat éves Zálira is kimondatott, hogy annak idején feléje csak ügyvéd vagy orvos közelíthet. Náthán gazda erősen reformáló kedvét a régi furcsa hangzású nevek sem kerülhették el, merő Jajteles Nathánból csakhamar Inkei Nándor, figyelemmel a monogram kezdő betűinek megmaradására, Jakab fiuból Jenő, s a Záli leányból Sarolta lett, sőt még Herczeg Számi üzleti ügyvivő is csak Herczeg Sándor névre hallgatott.

Ekként mint ócska bőrűktől megvedlett selyemhernyók, feldiszítve hangzatos nevekkkel, egy szép őjjelen szó nélkül ott hagyták a falut, s végleg letelepedtek a fővárosban, hol Inkei Nándor saját céze alatt bankházat nyitott.

Az elhagyott faluban azonban nemsokára megszólalt a végrehajtó dobpergése, mely könyörtelenül csengő éreztet, s ropogós bankjegyekre változtatta azokat a kis írásokat — a váltókat.

A szerencsés leszámolás után Inkei Nándor urat banküzletében találjuk a fő-

— **A barcstelepi Olvasó és Társaskör** f. évi december hó 31-én ének és fölolvadási estélyt rendez, igen érdekes műsorral. Az estély kezdete fél kilenc órakor. Beléptidij: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona.

— **Időjárás.** Bizony csak fekete karácsonyunk van az idén, az idő enyhe, borongós, gyakran esőzésekkel s így van ez kevés kivétellel országsherte. Más helyekről azonban hóviharokat jelentenek a hírlapok. Milanóban napok óta esik a hó. A viharok következtében a Németországgal, Sveiccal és Franciaországgal való telegráfösszeköttetés megszakadt s a Velenczével, Genuával, Barival és Firenzével való vasuti összeköttetés szünetel. Piemontban szakadatlanul esik a hó s két falut már egészen elborított. Sok helyütt a hó három méter magas. Arcoban és Rivában is nagy hóvihar volt. Az északi tájról érkezők bámulva nézik ezt a téli képet és csak azon boszankodnak, hogy egyetlen szobában sines kályha.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Somogy vármegye területéhez tartozó Lakócsa községben minden hétfőn sertésfölhajtással és piaci helypénzszedéssel egybekötött hetivásár tartassék.

— **Vadászat.** E hét méltán a Nimródok hete volt. Puskásainkat sok helyre invitálták. Dörgött is a fegyver hol szőlőben, hol duplázva és a szegény ártatlan a hajtók által nyugalmából felzavart nyulaeska néha-néha meg is menekült a biztos haláltól, hogy az amugy is kihalóban levő nemét szaporítsa. Tényleg a vad állomány még nem heverte ki a 2 év előtti kemény telet. Fácányokban és foglyokban nincs ugyan hiány, minthogy tudvalevőleg a nagyobb urodalmak ezeket mesterségesen is táplálják télnek idején, nyulak, mint a vadászat föltárgyai, határozottan megritkultak úgy, hogy az idei vadász-zsákmány az egész vidéken az előző éveknek ugyszólván ötödét teszi ki. Nagy vadászatok voltak eddig vidékünkön Barason, Detkovázt, Gradina és Slebinán.

városban, s éppen irodavezetőjével, Herczeg Sándor urral tanácskozik a börzei spekulációk fölött. Alig hogy megindult újabb üzlete, lépten nyomon üldözte szerencsése, minden ügyletet jelentékeny haszonnal bonyolított le, s bankházát messze vidéken híressé tette egy onnan vásárolt igérvény által megűtt főnyeremény. Így ment az éveken keresztül, s szerencsés spekulációinak látható eredménye volt az a diszes új palota, melynek ormán nagy betűkkel diszelgett: Inkei udvar. És valószínű udvar vette körül a bankár családot; estélyein a legelőkelőbb világ képviselőit tisztelhetette vendégeül, s a csodaszép bankárleányt már főrangú gavallérok is kezdték körülrajongni. Szóval a család tekintélye meg volt alapítva, s elérkezettnek vélte az időt a bankár, hogy a szépségeért is csodált egyetlen leányának méltó férjet szerezzen, ki a család tekintélyét még magasabbra emelni lenne hivatva.

Ki is szemelt már e czélra a bankár egy lengyel bárót, ki fiának, a nyalka huszárönkéntesnek legbensőbb barátja volt s ezen révén rendes vendége a család estélyeinek. Az nem volt baj, hogy a báró urnak nem volt egyebe, mint a megviselt főnemesi ezimer, kopott hétégu koronájá-

— **A barcsi olvasókör** ez idei tisztújító gyűlése egy reform eszmét akar megvalósítani. Az ugyszólván kizárólag iparosok és kereskedőkből álló tagok, mint halljuk, a saját keblükből akarnak elnököt választani. Az eszme igen helyes. Intelligens kereskedőink és iparosaink között elég megfelelő egyén fog találkozni e tiszt betöltésére, ki az ügyet szívén hordván, a kör érdekében minden lehető meg fog tenni, minthogy a kör méltán megérdemelné a nagyobb fokú érdeklődést.

— **A hajóforgalom teljes szünetelése.** Kietlen most a sokszor hajók számára nazve kikötőtőlhez hasonló Drávapartunk. Ott, a hol legnyüssgöbbs élet szokott uralkodni, most minden esendes és igazán szokatlan, a baresi pénzváltó és leszámitó-bank előtti iéren uralkodó esendesség. Az utolsó hajót e héten úritették ki, hogy rendeltetési téli állomására mielőbb visszavonulhasson. A M. pénzváltó és leszámitó-bank derék személyzete az időn ugyszólván emberfeletti munkát végzett, minthogy forgalma ugyszólván óriási volt.

— **Mezei egerek.** Nagy csapás fenyegeti most gazdáinkat. Szomorú látvány tárul elénk, midőn az amugy kitünően kikelő gabonátáblákat szemléljük a szomszéd Slavoniának egyes helyein. Még a laikus szemek előtt is felfog tűnni a gyökereig lecsupaszított gyenge, és ennek következtében megritkult vetemények. A partokon meg feltűnni fog a sok recesszerű lyuk. A mezei egerek illetően nagy elszaporodottsága igen kártékony, annál inkább, minthogy mesterséges kiirtásuk ott, hol a kedvezőtlen időjárás ezt maga megam eselekszi, igen nehéz és felette költséges. Hazánkban járványszerű csapásként gazdáink állítása szerint a hetvenes években lépett fel.

— **Tanárok marakodása.** E megérdemelt ezimel lehetne illetni a Kovács és Ajtay tanároknak a lefolyt timentések alkalmából ugyszólván egymás ellen közzétett legujabb nyilatkozataikat. Megérthetjük tehát ezekből, hogy miért élnek az

val; Inkeiéknek pedig éppen erre volt szükségük, hiszen a megrozsdásodott bárói koronát dusan megfogja aranyozni a bankár leány hozománya. A báró urnak nem is volt valami nagy igénye: csak százezer forint készpénz és megfelelő értékű birtokot kért, s ráadásul hajlandó volt elfogadni a csodaszép leány kezét.

Meg lévén ily módon kötve az alku, a döntő körökben, a leánynak csak egyszerűen tudomására adta atyja a leendő házasságkötést, s ékes szavakkal esetelte előtte azt a boldog családi életet és fényes kitüntetésekkel melyek báró férje oldalán fogják élni, s hogy a diszes Inkei-palota fölött a ezimeres bárói korona is ragyoghatson, lakásul ezt jelölte ki számukra.

Nem lévén tehát egyéb hátra a kikötött feltételekből, a bankár és neje leendő kedves vőjükkal elindultak néhány eleve kijelölt birtok megszemlélésére, hogy azok valamelyikének megvétele után mi sem hátráltassa ama nagy fontosságú esemény mielőbbi meytörténtét, hogy a csodaszép bankárleánynak örök hűséget eskedhessen egy valóságos báró.

(Vége következik.)

orvosok általában oly egyenlenségben, mikor az anyagilag oly független tanáruk egymást meghűrezolják a napi lapok révén a nyilvánosság előtt. Egy régi közmondás szerint a hal mindig a fejtől szaglik, ideje lesz tehát e rendszer reformálását ott fenn megkezdeni.

— **Gyógytár Szulokban.** Mult héten nyílt meg a belügyminiszter által engedélyezett szuloki gyógyszerár, tulajdonosa Szeghy István, ki gyógyszerárát nagy gondnal s a mai kor minden igényeinek megfelelőleg rendezte be. Az ünnepélyes megnyitáson részt vettek helybeli gyógyszerészeink is.

Most már hát a szulokiaknak sem kell messzebb fáradni a gyógyszerek beszerzése végett; bizony nagy kényelem ez!

— **Farkas Menyhért — Amerikában.** Temesvárról jelentik, hogy a hírhedt temesvári félmillió s lottó-pör hőse, Farkas Menyhért, a szegedi csillagbörtönben kitöltött négyesztendei fegyházbüntetésének letöltével csakugyan Amerikába ment. Egy Knoll Péter nevű asztalos azt írja Temesvárott lakó rokonainak, hogy Farkas Ohióban gőzerőre berendezett nagyszabású asztalosműhelyt és butorgyárat alapított, melyben Knollon kívül még sok magyar ember dolgozik s melynek üzletmenete máris nagyon föllendült. A lottókirály tudvalevőleg a szegedi csillagbörtönben tanulta meg az asztalosmesterséget s a forgalmi tőkének is alig ha volt híjával, mert abból a félmillióból, melyet a szerencsekerék kikorrigálása révén „nyert” az állam kinstártól, az eljárás folyamán csak mintegy 250.000 frt került meg a másik negyedmillióról pedig Farkas a pörben azt állította, hogy bécsi játékosársainak adta jutalék gyanánt. Hanem már akkor nem nagy súlyt helyezett rá, hogy ezt a meséjét elhiggyék most pedig, hogy túl van a nagy vizen, — ennek a részletnek a valószínűsége még kevesebb fejtörést okozhat neki.

— **Meteorológiai és csillagászati muzeum.** Konkoly-Thege Miklós, az érdemes tudós, csillagászati és meteorológiai muzeum alapításán fáradozik. A Párisban elhunyt Mouchez admirális példája lelkesíti, a kinek sikerült rövid időn ilyen muzeumot teremteni a francia közönség áldozatkészségéből. Arra kéri a közönséget, hogy a kinek bármely régi vagy új szakbeli műszer, óra, modell, könyv, arckép, fotográfia, napóra, stb. van birtokában s nem köti hozzá valamely kegyeletes emléket, ajándékozza azt az országos meteorológiai intézet muzeumának.

— **Hátsó-Indiából.** érdekes jelentés érkezett be. Ugyanis arról tesznek hivatalos jelentést, hogy Magyarország forgalma a Hátsó-India singaporei kikötővel az 1895. évben rendkívüli emelkedést mutatott fel. A hajlított fabutor közül különösen az olcsóbb magyar butor ke-restetik és ennek bevitele Trieszten és Hamburgon át történik. Különösen nagy a bevétel szivarkapapapírosból, mely legnagyobb részt monarchiánkból történik. A bevétel magyarországi vörös borból lényegesen emelkedett és mindenestre még nagyobb lenne, ha a nagy fogyasztási adó abban nem akadályozná.

— **Költemények.** Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk lapunk szerkesztőjének a főváros legelső szépirodalmi lapjai-

ban u. m. a „Fővárosi Lapok”, „Budapesti Bazár”, „Jókai” stb. lapokban megjelent s összegyűjtött költeményeit, melyeket Somogyi Géza név alatt „Dalaimból” ezim-mel adott ki s Komócsy Irt hozzá előszavat. A kötet ára füzve csak 30 kr. Kapható özv. Habianacné-féle könyvkereskedésben Bareson. Gyűjtőknek minden 8 előfizető után szivesen szolgálunk egy tisztelet példánnyal.

Különfélék.

— **Anarkista szinpad.** Most, a híres anarkista vezér Newyorkban színházat bérelt, melyben kizárólag anarkista darabokat adnak elő. Most maga játssza a főszerepeket. A publikum nagy része gazdag emberokból kerül ki s ezek kitűnően mulatnak az anarkisták tragédiáin.

— **Kell-e okvetlenül hust ennünk**
Egy amerikai barátunk, a ki már 71 éves arról tudosit bennünket, hogy 6 45 év óta sem hust, sem halat, vajat vagy tojást nem evett és ma is olyan erősnek érzi magát, hogy a korabeli emberekkel a legnehezebb munkától sem riad vissza, sőt akárhányszor megtörténik, hogy egy fél nap alatt 20 angol mértföldet (a mi számításunk szerint körülbelül négy mértföld) jár be a nélkül, hogy fáradságot érezne.

Barátunk leginkább rozskenyérből (Hréhem) zöldségből, főzelékfélékből, gyümölcsből él s csak igen ritkán élvezi a tejet. Szeszies italra nincsen szüksége még akkor sem, ha azt orvosság gyanánt ajánlják.

Ilyen életmódot igen sok ember folytat és ezeket vegetáriánusoknak szoktuk nevezni.

Tény az, hogy a gyümölcs, főzelék félék és zöldség élvezése igen hasznos és tápláló; mindazon által tanácsos, hogy a húsételektől se idegenkedjünk egészen. Már a szeszies italok, tényleg nem okvetlenül szükségesek az emberi élethez.

— **I. Napoleon halálának oka.** Egy német orvosi folyóirat most kezd azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy voltaképen mi-féle bajban halt meg I. Napoleon. A mig I. Napoleon a francia császári trónuson ült, addig az egészségi állapota valóságos államtitok volt, udvari orvosai sem hagytak hátra jelentéseket és feljegyzéseket. Mikor I. Napoleont Szent-Ilona szigetére Száműzték, mindig panaszkodott, hogy az ottani éghajlat árt az egészségének és hogy ő azt ki nem bírja. Lakása 2000 lábnyira volt a tenger fölött, a hőmérséklet sohasem volt magasabb 25 és alacsonyabb 16 foknál. I. Napoleonnak teste telve volt csatákban kapott sebhelyekkel, de ő azokat mindig eltitkolta, mert nem akarta, hogy tudják katonái, hogy I. Napoleon valaha sebet is kapott. Wolseley angol marsall azt írta fölöle, hogy már az 1812-diki orosz háboru idejében valami titokzatos betegség vett rajta erőt, a mi szellemi erejét is megbénította. Ha Napoleon egy haditervet áttekintett, valami esodlatos restség vett rajta erőt. A waterlooi csatában is lekönnykölt egy asztalra és ott várta be, a mig a csata véget

ért, merően bámulva maga elé. Még később is annyira rest volt, hogy alig tudták őt a lóra felültetni. Azt is beszélték fölöle, hogy izgalmas pályafutása és rendetlen életmódja őt idegbeteggé tette. Az a hírelés, hogy Napoleon nyavalyatörésben szenvedett volna, egészen légből kapott koholmány volt. De az kétségtelen, hogy idegbajban és vesegyuladásban szenvedett. Azonkívül voltak neki bőrbajai is, ezekről már Jozefin császárné is megemlékezett emlékirataiban. Ezt a betegséget Toulonban szerezte, a mikor egy ragályos betegségben meghalt tüzérnek a töltő botját használta. Mint tudva van, I. Napoleon halálának oka gyomorrák volt. Ezt a rákbetegséget Napoleon atyjától örökölte. Mikor holttestét felboncolták, agyvelejét és veséjét egyáltalán meg sem vizsgálták. Ezért vannak hiányos adatok Napoleon halálának okáról.

— **Tojás-polka.** Egy aesthetikus műveltségű berlini szakács, külön polkát komponált, melyet akkor kell kezdeni játszani, midőn a tojást vízbe teszik. Mire a polka eljátszatik, a tojás pompás „Kernweich” lesz.

C s a r n o k.

Az arany-fácán.

— Vadásztörténet. —

Ebben az elmondandó kis történetben az a logerdekesebb, hogy igazán megtörtént.

Dr. Kisberki Kálmán, a klasszika-filologa híres tanára, nevezetes volt mély tudományáról, meg arról, hogy kitűnő vadásznak tartotta magát. Igaz ugyan, hogy emez utóbbi képességének nyilvános tanujelét adni mindezideig nem nyílt alkalma, de hát mit tehet ő arról, hogy a véletlen nem a felvidéknek, vagy a Bakonyynak valamelyik vaddus rogenyes vidékét, hanem éppen a fővárost jelölte ki számára lakó helyül, hol pedig vadászati szenvedélyét egyedül a városligeti czéllövő sátrak egyik-másikában volt alkalma a festett szarvasokon, s őzeken kielégíteni. Meg volt azonban győződve a felől, hogy éppen olyan nagy pusztításokat fogna ő véghezvinni az eleven vadakban is, mint aminőket megeselekszik ott a ligeti bódéknál, hol egy-egy délután tizszer-huszsor is oltalálja a centrumot s kiugratja a szarvast.

—Már csak egyszer hívna meg valaki vadászatra! esenkedék gyakran városligeti vadász-kirándulásairól hazatérve, mert arra, hogy ő maga béreljen területet. a tanári fizetésből nem igen tellett.

Addig sóhajtozott, mig egyszer aztán a sors ez az ex lex persona, aki szeszélyesség dolgában kitesz a világ minden szép asszonyán, — megúnva a sok esenkedést és sóvárgást, azt mondta, hogy „Ám legyen hát a te akaratod szerint, tudós professzorom!”

Kisberki Kálmán levelet kap egyik barátjától, melyben ez őt meghívja fácán-vadászatra.

— „Olvasd csak! olvasd!” E szavakkal rontott be örömtől sugárzó arczal nevéhez, ki látva férjének boldogságban uszó ábrázatát, legalább is azt hitte, hogy kinevezték kultuszminiszterré.

— Nem értem, hogy lehet annak annyira örülni, — szölt ajkát biggyesztve a kis menyecske — miután a levelet egy pillanat alatt átfutá.

— Nem érted! Hát van e nagyobb élvezet, nagyobb kény és öröm a világon, mint döngő fegyverrel a kézben járni be az erdőt, borket, ligetet, üldözni a esörtet vadat, leteríteni az iramló szarvast, a szökellő őzikéket, lelőni magasból a királyi sast, a sebesen repülő fészánt, a keringő véresét sat. De mit is beszélek? hisz te nem olvastad Virgil Aeneisét, Ovid Metamorphosisát, nem hallottál Diánáról s vadászatairól, te nem ismered a vadászat gyönyöreit!

— S aztán beszélt nagy lelkesedéssel az antik világ nagy vadászatairól s vadász isteneiről, mint ahogy csak egy filologia tanár ezt teheti, elannyira, hogy végre a kis menyecske is hinni kezdé, miszerint az ő tudós férje valóságos vadászpontentum.

Pedig mi jól tudjuk, hogy még csak egy mókust sem ejtett zsákmányul soha, sőt még csak egyetlen egy pityret sem lőtt a jó professzor ur.

Rögtön aztán hozzá is látott a készülődéshez, előszedte az üvegkaszniból a szép ujdonatú Lancasterpuskát, meg a pompás zöld selyemrojtos, halványárga vadásztáskát; esinálta a patront százzámra, hogy mindkét tenyere tyukszemet kapott bele. De mit neki Hecuba, — akarom mondani tyukszem! ő vadászni fog, vadászni eleven vadra, igazi szép pirosszemű, hímestollú fészánokra, miket majd „stichben“ fog lelőni, (ezt a műkifejezést vadász-barátaitól hallotta) hogy éppen az orra előtt kalimpáljanak le, nagyot koppanva, a földre.

Másnap már kora hajnalban talpon volt, rohant az indóházba s alig várta a vonat elindulását. Végre a kalauz elküldte, hogy „készen“ s a vonat megindult, hogy három órai zakatolás után kitegye vadászként azon az állomáson, hol már várta barátjának kocsija.

Egy philologiai professzornál szokatlan fürgeséggel ugrott ki a kupeből s fegyverét magasra emelve tört utat magának a Perronon ügyelgő bémész nép között. Aztán csakhamar felpakolta magát, holmiját s a puskát, — nehogy valaki még őt közönséges utasnak nézze — szépen maga mellé támasztva a kocsiiban elhajtattott.

Éppen reggeli 9 óra volt, midőn barátjához megérkezett, hol már együtt találta az egész vadász kompániát, csupa jó vérű régi pajtásokat, kik majd megfojtották ölelésükkel.

— Csakhogy eljöttél! csak hogy itt vagy! hangzik feléje innen is, onnan is, s kezébe nyomják a jóféle szilvoriommal megtöltött pohárkát.

— Igyál, meg harapj is hozzá valamit, oszt' mehetünk, mert délután négy óráig nem kapsz ám ebédet, biztatá őt a háziur.

— Nem én, egy falatot sem eszem, csak gyerünk, induljunk, viszonzá Kálmán professzor s látszott arczán, hogy a Lucullus asztala sem volna őt képes egy percig is visszatartani.

— Nohát gyerünk! gyerünk! kiálták a többiek is s indultak.

Nemsokára hallani lehetett a puffogatást.

Kálmán professzor ugyancsak meg lehetett elégedve a vadállományával, mert majd minden bokorból egy-két fészán repült fel. Fogyasztotta is a patronokat a tudós professzor, de mind hiába, mert a fészánok még csak azután repültek igazán mikor egyszer ő rájuk duplázott. Egy-egy álló helyében ötöt-hatot is elhibázott, s csakugy dult-fult efeletti haragjában. Végre is ráfogta, hogy az ő puskájának görbe a esőve; adjanak neki más puskát.

Adtak neki más puskát, hanem azért mind hiába, ő biz nem talált. De az a tulajdonság minden koczavadász létére is meg volt már benne, hogy mindig tudott valami okot felhozni. Most a nap süttöt szemébe, majd a szél fujt nagyon erősen, most ez, majd az; szóval ebben a részben egész telivér vadásznak bizonyult.

— Te pajtás — évelődék vele egyik jókedvű fiu — én azt tapasztalom, hogy azért nem találsz mert ezek a fészánok so'se akarnak „lyuk iránt“ repülni.

— Persze! világos! bizonyítá Kálmán professzor, letörülve homlokáról az izzadságot.

— Sajnálom szegényt, panaszkodott a házigazda a többieknek, még megesik majd rajta, hogy anélkül kell hazamennie, hogy csak egyetlen egy vadat is lőtt volna, pedig azért nem hozza be Pestről ide fáradni. Csak tudnánk véle valamit lövetni.

— Pajtás, mondokanék én egyet, — szölt erre Aladár, egyike a vendégeknek. — Ahogy kijöttünk a baromfi udvaron láttam egy kappant, amely félig-meddig talál a fészánhoz; hozasd ki, aztán lövessük le vele.

— Mit gondolsz, azt csak észre venné.

— Nem ez, hisz tudod, hogy philologia professzor!

— De látja a meglötteket, s hogy ezek nem olyanok mint amaz!

— Ej hát ráfogjuk, hogy aranyfészán!

— No nem bánom, hanem a te felelőségedre!

— Sose félj! Majd rádisputálom én, hogy az a legszebb példány, amit életemben láttam.

A háziur tehát egész titokban megparancsolta a esőznek, hogy iramodjék haza, s hozza el azt a kappant, de jól elrejtse, nehogy észrevegye valaki.

Nemsokára jött vissza a esősz, ködmene alatt szorongatva a kappant aliás fészánt.

Kálmán barátunk akkor éppen egy nagy bokor árnyékában nézegette puskáját kívül-belől, átkozva még azt is a ki a görbe esővét megcsinálta.

— Halló! Itt fészán van! kiáltja Aladár, mert a vizsla nagyon áll!

E szóra Kálmán professzor sietve két patront dugott fegyverébe.

— Most, most! sugja Aladár a esősz fülébe, mire az felhajtja a levegőbe a kappant.

— Tire-haut! Tire-haut! hangzik a kiáltás.

Kálmán professzor gyorsan megfordult; a kappan éppen az orra előtt eviczkelt nagy lomhán a levegőben. Dirr! durr! s a kappan lehullott.

Diadalittasan rohant professzorunk tuskén bokron keresztül s mielőtt a vizsla aportirozhatta volna, már ott vonaglott az áldozat hősünk magasra felemelt kezében.

A vadászok mind oda rohantak.

— Hiszen ez ka . . . kiáltott egyik benem avatott.

— Aranyfészán! vágta ketté szavait Aladár s pedi mily példány! nagyszerű, pompás egy vad! A legnagyobb ritkaság minálunk . . .

— Gratulálok pajtás. S aztán mily ügyesen lelőtted! Igazán gratulálok.

— Aranyfészán! Aranyfészán! visszahangozzák a többiek is, gratulálva a szerencsés vadásznak, miközben majd kitörte őket a nyavalya a visszafojtott nevetés miatt.

— Most már tán haza is mennénk, mert közel a négy óra, otthon vár az ebéd, szölt a házigazda s megindultak hazafelé. Kálmán ur vitte nagy örömmel táskájában a jobb sorsra érdemes kappan hulláját, a világ minden kincseért sem hagyta volna másnak vinni.

Otthon aztán kezdődött a vig lakoma, mely alatt nem egy sikerült felköszöntőben éltették a nap hőst, közbe-közbe homeri kacajban törve ki, mit tudós professzorunk a jó bor hatásából magyarázott ki.

— Hanem, kérlek barátom, engedd, hogy hazavigyem a feleségemnek azt az aranyfészánt, szölt Kálmán a háziurhoz.

— Szivesen, akár még kettőt!

— Nem, nem! Csak ezt az egyet!

A háziur aztán csakhamar keresett ürügyet, hogy kimehessen s a kappant hirtelen kieserítte, tevén helyébe egy szép fészánkakast Kálmán tanár táskájába. Nem akarta, hogy a dolgot még más is megtudja; sajnálta jó barátját nevetség tárgyává tenni.

Ebéd végeztével Kálmán ur is kiment egy kis friss levegőt szívni, s e közben beletekintett vadásztáskájába is.

— Ahá! Ezek a kópék irigylük tőlem a szép aranyfészánt s kieserítették! dörmögött magában mosolyogva. Na várjátok! Ki fogok én rajtatok! S azzal kivette a fészánkakast s visszatette helyébe a kappant, melyet időközben meglelt a fészánok között.

Kis várta a koesi előjárt s Kálmán professzor utazott vissza az állomásra s onnan Pestre, de volt gondja rá, hogy táskáját valahogy ott ne felejtse.

Késő este ért haza s a vadászbüszkeség önértetével nyitott be nejéhez, ki esábitó éjjeli pongyolában fogadta az új Nimródöt, minek láttára más ember megledkezett volna a világ minden fészánjáról. De a professzor ur még a feléje nyújtott bibor ajkakat is elfeledte megcsókolni a mig melegében el nem mondta az egész vadászkirándulást tövéből, hegyére; kétszer-háromszor.

— Elakarták sinkófalni az aranyfészánomat, hanem iszen kifogtam rajtok! Ha! ha! ha! Képzem, hogy mérgeledtek, mikor megtudták, hogy tuljártam az eszükön! — hahaha! hahaha! — De jer csak bámuld meg ezt a pompás aranyfészánt.

Azzal elővonta a táskájából a kappant.

— Hát ez mi az isten esodája? kérde neje nagy szemeket meresztve.

— Aranyfészán! veté oda a professzor nagy büszkén.

— Az ám az eszed tokja! Hol vetted azt a . . .

— Hát lőttem, érted, én lőttem! ott a vágásban. Ugy-e de szép egy példány. S azalatt folyton ezirógatta zsákmányát.

— Aladár is azt mondta, hogy ennél szebb fázánt még sohse látott... pedig az nagy vadász ám!

A kis asszonyka csak nézte, nézte egy darabig férje tropheumát, egyszerre aztán hangos kacajban tört ki, úgy, hogy nevéteben hanyat dült a pamlagon.

— Oh te! te! te! te! szerenesétlen kappan-vadász! — kiáltá nevetés közben — hisz ez egy közönséges kappan!

Mintha jéghideg tus szakadt volna nyakába e szóra professzorunknak. A képtel, harag, fájdalom s szégyen érzete váltakozott szívében, arca vonaglott, szemei szikráztak.

Fegyverét felragadta s dühében úgy vágta a szoba padlójára, hogy az ketté törött. Azzal berohant a másik szobába s az ajtót hevesen becsapta. Három hétig nem lehetett szavát venni. Hanem ne is említse ám senki ezt az esetet, mert akkor megemlegeti a magyarok istenét!

Dr. Török Sándor.

VASUTI MENETREND.

Barcsról indul:

Kanizsára	reggel	6 óra	10	perc.
"	délelőtt	11 "	05	"
"	este	9 "	05	"
Pécs — Szigetvárra				
"	reggel	7 "	32	"
"	délután	5 "	18	"
Pákrácra	reggel	8 "	16	"
"	este	5 "	20	"
Somogy-Szobra	reggel	4 "	16	"
"	délután	2 "	15	"

Barosra érkezik:

Kanizsáról	reggel	7 óra	21	perc.
"	délután	4 "	46	"
"	este	9 "	47	"
Pécs — Szigetvárról				
"	délelőtt	10 "	49	"
"	este	8 "	41	"
Pákrácrról	délelőtt	10 "	53	"
"	este	8 "	05	"
Somogy-Szobbról	délben	12 "	36	"
"	este	8 "	11	"

Első magy. gazdasági gépgyár részvény-társulat.

Gőzcséplőink

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli

gazdasági gépgyára

mely a gazdálkodáshoz szükséges

ÖSSZES

gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel és szakbavágó felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk ki-merítő és felvilágosító választ.

4-12 C z i m:

Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat

B U D A P E S T E N.

Czímre ügyelni tessék!

Özv. Habianac Augusztné.
fiok- könyvnyomda-könyvkötészete
könyv- papir- író- és rajzeszközök raktára.

BARCSON.

Tudomásul adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy a

Habianac-féle

Könyvnyomda

f. hó elsejétől ország-ut 133. számalatti házba helyeztetett át. Ezen alkalmalmmal megemlitjük, hogy üzletünkben

ALKALMI KARÁCSONYI ÉS UJÉVI

ajándékok

u. m.: **karácsonyfa-diszek, albumok, emlékkönyvek, levélpapírok** stb. a legnagyobb választékban kaphatók.

Nem különben figyelmeztetjük a tek. orvos és jegyző urakat, hogy szakmájukba vágó mindennemű nyomtatványok üzletünkben **raktáron** tartatnak s jutányos áron kaphatók.

Egyuttal a „**BARCS és VIDÉKE**” kiadóhivatala.

Nyomatott Özv. Habianac Augusztnénál Barcson.